

§ 151 Prästers vigningslöfte och vigsel av samkönade par, beslut

Från tisdagens överläggning med anledning av Tillsyns- och uppdragsutskottets betänkande TU 2016:10 Prästers vigningslöfte och vigsel av samkönade par förelåg följande förslag (§ 112):

- ◆ bifall till utskottets förslag
- ◆ bifall till motion 2016:29 av Anna Ekström m.fl.
- ◆ bifall till av Jesper Eneroth under överläggningen framlagt förslag att kyrkomötet beslutar med anledning av motion 2016:29 att uppdra åt kyrkostyrelsen att utreda frågan om vilka åtgärder som behöver vidtas i såväl kyrkorättslig mening som ur andra relevanta perspektiv för att säkerställa att ingen utsätts för diskriminering i samband med den kyrkliga handlingen vigsel samt återkomma till kyrkomötet med förslag.

Ordföranden *informerade* om vad det innebär att biskoparna fattat beslut i biskopsmötet om att aktualisera särskild beslutsordning om kyrkomötet väljer att bifalla motion 2016:29 (se § 112, sista stycket och § 125).

Förslag ställdes

dels om bifall till utskottets förslag att avslå motion 2016:29 av Anna Ekström m.fl.,

dels om bifall till motion 2016:29,

och förklarade ordföranden att hon fann förslaget om bifall till utskottets förslag med övervägande ja besvarat.

BESLUT *Kyrkomötet beslöt* att bifalla utskottets förslag att avslå motion 2016:29 av Anna Ekström m.fl. om prästers vigningslöfte och vinning av samkönade par.

Mot kyrkomötets beslut *reserverade* sig Anna Ekström och Heléne Lundström.

Av Jesper Eneroth under överläggningen framlagt förslag

Förslag ställdes

dels om bifall till av Jesper Eneroth under överläggningen framlagt förslag,

dels om avslag på av Jesper Eneroth under överläggningen framlagt förslag,

och förklarade ordföranden att hon fann förslaget om bifall till av Jesper Eneroth under överläggningen framlagt förslag med övervägande ja besvarat.

På Nils Gårders begäran företogs omröstning genom uppresning varvid ordföranden förklarade att hon fann att flertalet röstade för Jesper Eneroths under överläggningen framlagda förslag.

På Emma Hedlundhs begäran företogs rösträkning varvid 119 ledamöter röstade för bifall till av Jesper Eneroth under överläggningen framlagt förslag, 114 för avslag på förslaget och 6 ledamöter avstod från att rösta.

BESLUT *Kyrkomötet beslöt* att bifalla av Jesper Eneroth under överläggningen framlagt förslag.

Mot kyrkomötets beslut *reserverade* sig Mats Hagelin, Julia Kronlid, Lena Jönsson, Jan-Åke Isaksson, Claes-Johan Bonde, Christer Björk, Sven Kerst, Olle Reichenberg, Helena Nordvall, Jan G Nilsson, Hildegard Jarskog, Mikael Eskilandersson, Cecilia Brinck, Ann-Christine From Utterstedt, Roger Hedlund, Mikael Eskilandersson, Lars-Johan Hallgren, Anders Ahl, Julia Kronlid, Dan Kareliusson, Helena Elmquist, Jan-Åke Isaksson, Karin Forsell och Aron Emilsson.

Mot kyrkomötets beslut *reserverade* sig Bertil Murray, Berth Löndahl, Berit Simonsson, Kjell Petersson, Evelina Johansson, Dan Sarkar, Gunvor Vennberg, Dag Sandahl, Fredrik Sidenvall, Hans Weichbrodt och John-Erik Sturesson i en skriftlig reservation.

Vi reserverar oss mot beslutet att bifalla under överläggningen särskilt framlagt förslag av Jesper Eneroth.

Redan den formella behandlingen av ärendet öppnar för kraftig kritik

Först efter det att ett antal talare redan hållit ett första anförande och därmed förbrukat sin talartid presenterades tilläggsyrkandet muntligt i plenum. En utskriven version delades i ett sent skede ut i ledamöternas postfack, dock med följderna att den som ville närvara under hela debatten inte hade möjlighet att få tillgång till den skrivna versionen. Enligt Eneroth och flera understödjande talare var innebörden av det särskilda yrkandet något helt nytt i förhållande till det tidigare yrkandet på bifall till motionen. Biskopsmötet, som efter debattens avslutande samlades för att överväga om särskild beslutsordning skulle krävas också för tilläggsyrkandet uppfattade saken på samma sätt.

Om tilläggsyrkandet således ska betraktas som något nytt är det ytterst anmärkningsvärt att frågan inte behandlats av Läronämnden och att den inte beretts i vanlig ordning av utskott.

Å andra sidan fanns skäl att uppfatta tilläggsyrkandet som en omformulering med syfte att runda Läronämndens avstyrkande men med i sak samma syfte, att stoppa tillflödet av präster som inte förklarat sig beredda att viga samman två personer av samma kön. För en sådan tolkning talar tilläggsyrkandets formulering: ”Att med anledning av motionen uppdra åt kyrkostyrelsen att utreda frågan om vilka åtgärder som behöver vidtas i såväl kyrkorättslig mening som [...]”

Osäkerheten om tilläggsyrkandets syfte och innebörd, den obefintliga beredningen av utskott, biskopsmötets otydlighet, hindret för ett antal talare att delta i debatten, den sena presentationen av förslaget muntligt och än mer skriftligt, skapade sammantaget en undermålig debatt i ärendet.

På direkt fråga tillstod tilläggsförslagets förespråkare att man inte släppt tanken att sätta stopp för prästvigning av dem som inte skriver under en försäkran på det sätt som motionen föreslår.

En komprometterad kyrka

Genom beslutet och den föregående debatten blir det än en gång tydligt hur djupt komprometterad Svenska kyrkan är av den partipolitiska dominansen. Enligt det synsätt som partipolitikerna driver kan ett löfte aldrig ges längre än en mandatperiod. Därför är det, hävdar man, heller inte rimligt att tala om ett löftesbrott i förhållande till de utfästelser som gjordes när beslutet om legitimering av ny äktenskapssyn togs. Likaså ser man inget principiellt hinder mot att köra över Läronämnden. Läronämnd och biskopsmöte uppfattas som en inbyggd tröghetsmekanism. Men, hävdar man, mandatet att besluta i lärofrågor ligger ytterst på kyrkomötet, oavsett vad biskoparna säger.

Lärobildning

En rent sekulär demokratisyn härskar. Tanken att kyrkan för sin lärobildning ska vila på Guds ord i enlighet med Skriften och Kyrkans tradition och att beslut ska tas i gemenskap med andra kristna kyrkor tycks inte föresväva kyrkomötets majoritet.

Vi beklagar djupt det beslut som kyrkomötet fattat. Vi beklagar biskopsmötets flathet inför den nya vändning frågan tog. Vi ser med smärta hur Svenska kyrkan än längre avlägsnar sig från det som en stor majoritet av världens kristna tror och bekänner. Vi oroas över att man fäster så liten vikt vid det som för ett par veckor sedan överenskoms mellan Lutherska världsförbundet och den katolska kyrkan, en överenskommelse där det tredje imperativet löd: ”Katoliker och lutheraner bör på nytt förpliktiga sig till att söka synlig enhet, till att tillsammans utveckla närmare vad detta betyder i form av konkreta steg, och till att oupphörligt sträva mot detta mål.”

Mot kyrkomötets beslut **reserverade** sig Bertil Olsson, Bo Herou, Helén Lindbäck, Kerstin Rossipal, Peder Fohlin, Moni Höglund, Anders Novak, Birgitta Sedin, Karl-Gunnar Svensson, Torbjörn Arvidsson och Margit Borgström i en skriftlig reservation.

Under debatten framställdes ett ”tilläggsyrkande” med anledning av motion 2016:29. Detta yrkande inryms inte inom ramen för motionen eller det betänkande som behandlat motionen. Motionen och betänkandet handlar inte om diskriminering utan om införandet av ett nytt villkor för vigning till präst.

Att detta ”tilläggsyrkande” över huvud taget togs upp till beslut utan beredning i utskott strider mot kyrkomötets arbetsformer, då alla ärenden ska beredas i utskott. Dessutom är beslutet formulerat på ett sådant sätt att det ger intryck av att diskriminering regelbundet sker i samband med den kyrkliga handlingen vigsel.

Därför reserverar vi oss mot kyrkomötets uppdrag till kyrkostyrelsen att utreda denna fråga.

Mot kyrkomötets beslut **reserverade** sig Anna Lundblad, Manilla Bergström, Marie Wojdickow, Mattias Rosenquist, Carina Etander Rimborg, Sofia Rosenquist, Emma Hedlundh, Marie Rydén Davoust, Irma Carlsson, Stefan Linderås, Lars T Gåreberg, Ragnhild Bertius, Gun Alingsjö Bäck, Sven Gunnar Persson, Kent Karlsson, Katarina Glas, Sofia Särddquist, Anders Brunnstedt, Boel Johansson, Gunvor Torstensson, Lisa Tegby, Anders Roos, Birgitta Wrede, Per Lindberg, Niklas Grahn, Ola Isacson, Nils Gårder, Erik Sjöstrand, Katarina Wedin, Lars Jakobsson, Bertil Persson, Roland Johansson, Victor Backström, Torvald Johansson, Hans-Olof Andrén och Leif Grip i en skriftlig reservation.

Vi reserverar oss mot beslutet att bifalla det av Jesper Eneroth under överläggningen framlagda yrkandet, som säger att ”kyrkomötet med anledning av motionen uppdrar åt kyrkostyrelsen att utreda frågan om vilka åtgärder som behöver vidtas i såväl kyrkorättslig mening som ur andra relevanta perspektiv för att säkerställa att ingen utsätts för diskriminering i samband med den kyrkliga handlingen vigsel samt återkomma till kyrkomötet med förslag”.

Vi anser inte att detta är en fråga som behöver utredas. Läronämnden är tydlig med att det inte vore lämpligt att, enligt motionens förslag, i kyrkoordningen införa ett ytterligare villkor för prästvigning, då ett sådant villkor inte vore konstitutivt för Svenska kyrkan. Läronämnden menar också att detta villkor skulle inskränka biskoparnas vigningsansvar, vilket inte är önskvärt. Detta är tungt vägande skäl som gör att vi avvisar en utredning.

För oss är det självklart att varje människa ska bemötas med respekt och inte utsättas för diskriminering, och vi anser inte att en utredning skulle bidra till att fördjupa samtalet och skapa ökad förståelse utan snarare riskera att driva fram motsättningar, vilket inte skulle vara till gagn för kyrkan som helhet.